

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur.
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prašernova ulica št. 4

O politiki nove Španije

Je novi španski minister za zunanje zadeve g. Lerroux objavil zanimive izjave. Španija želi z vsemi državami ostati v dobrih odnosih, zlasti z vsemi onimi, s katerimi je mogoč razvoj njene trgovine. Osobito bo gojila prijateljske odnose z vsemi državami, ki so vladane po demokratičnih načelih. Republika Španija ne bo menjala dosedanje zunanje politike Madrida, tem manj, ker dozdajna španska zunanja politika popolnoma odgovarja republikanskim načelom. Republikanska vlada bo skušala še bolj aktivno razviti akcijo Španije v Društvu narodov. Tudi bo skušala priti v čim tesnejše stike z južnoameriškimi republikami. Neprijateljski odmev, ki ga je proglašanje republike v Španiji izzvalo v sosedni Portugalski, je le plod lažnih vesti, češ da ima španska republika namen ustvariti ibersko unijo, v katero bi vstopila tudi Portugalska.

Na vprašanje, da li obstoji kakšna tajna pogodba med Španijo in Italijo, odgovarja minister kategorično, da je ni. In če bi jo bile prejšnje diktatorske vlade tudi sklenile, bi jo republikanska vlada takoj preklicala. Tudi s Francijo ni Španija sklenila nikake pogodbe, po kateri bi mogla Francija v slučaju potrebe transportirati svoje čete preko španskega ozemlja iz Francije v Afriko ali obratno.

G. Lerroux je bil začasa vojne velik prijatelj antante. Zato so ga novinarji vprašali, da li republikanska vlada ne bo morda zavzela neprijateljskega stališča napram Nemčiji v okviru reševanja mednarodnih problemov v Evropi. Lerroux je to kategorično zanimal in konstatiral, da on kot minister ni ne prijatelj Nemcev ne prijatelj Francozov, ampak samo prijatelj Španije. To je pokazal že koncem vojne, ko je predlagal, naj bi se iz sredstev, ki so tekmo vojne pritekla v Španijo, nudila enaka finančna pomoč i Franciji i Nemčiji.

Da li se bo kralj še kdaj vrnil? Na to vprašanje je Lerroux izjavil: »Storili bomo s svoje strani vse, da to preprečimo. Odkar živim, sem veroval, da bo Španija nekega dne vendar postala republika, in to se je k sreči tudi zgodilo.«

Glede notranje ureditve države smatra minister Lerroux, da se bo izvedla na federativni podlagi. Katalonci tvorijo popolnoma samostojno pleme, zato je potrebno, da se jim dajo dalekosežne koncesije v pogledu njihove neodvisnosti. Povsem naravno je, da se mora to zgoditi v okviru španskega edinstva. Edinstvo med Španci in Katalonci ne obstoja, toda izvedlo se bo njedinjenje. Španija in Katalonija bosta stopili v neke vrste neločljivi zakon.

ZAKON O POBIJANJU MALARIJE.

BEOGRAD, 5. maja. Kralj je podpisal zakon o pobijanju malarije. Zakon obsega 32 členov.

Veliki pomen sedanje konference Male antante

SESTANEK KRALJA ALEKSANDRA IN KRALJA KARLA. — STALIŠČE MALE ANTANTE NAPRAM AVSTRIJSKO - NEMŠKI CARINSKI UNIJI.

BUKAREŠT, 5. maja. Politični in gospodarski krogi posvečajo konferenci zunanjih ministrov Male antante vedno večjo pozornost. Razpravljajo o važnosti sedanje konference opozarja vse rumunsko časopisje na interese Rumunije, ki jih je treba brezpogojno ščititi. Interesi Jugoslavije in Rumunije, ki ste v prvi vrsti agrarni državi, so istovetni, dočim se interesi Češkoslovaške, ki je pretežno industrijska država, od ostalih dveh članic Male antante bistveno razlikujejo. Rumuniji in Jugoslaviji se ni treba čisto nič bati nemške industrije, ako pride do izvedbe avstrijsko-nemške carinske unije, dočim bi prišla češkoslovaška industrija v tem primeru v skrajno mučen položaj in bi bila odrezana od številnih tržišč. Kljub vsem tem velikim težkočam pa se bo skoro gotovo posrečilo doseči sporazum med Jugoslavijo in Rumunijo na eni ter Češkoslovaško na drugi strani, ker vodijo vse tri države Male antante že dolga leta solidarno svojo zunanjo politiko.

Kako silno se zanima ne samo javnost držav Male antante, temveč tudi inozemstvo za to konferenco, ki ji pripisujejo največjo važnost v zadnjih petih letih, je razvidno iz tega, da je prišlo v Bukarešt vse polno inozemskih novinarjev, ki neprestano oblegajo zunanje ministre z vprašanji. Časopisje ne dobiva nobenih pojasnil, temveč je bilo le obveščeno, da bo po današnji zaključni

konferenci izdano uradno poročilo o rezultatih konference.

Po poročilih današnjih listov je prišlo na včerajšnjih posvetovanjih treh zunanjih ministrov glede na stališče Male antante napram avstrijsko-nemškemu carinskemu načrtu do popolnega sporazuma. Jugoslavija in Rumunija ste sprejeli Benešev predloge, vendar pa ste ohranili popolno prostost glede uvedbe preferenčnih carin.

V zunanjem ministrstvu se je vršil snovi banket, na katerem so ministri dr. Beneš, dr. Marinković in princ Ghika naglašali popolno solidarnost Male antante in odločno zanimali, da bi moglo priti radi avstrijsko-nemške carinske unije med Češkoslovaško, Jugoslavijo in Rumunijo do nesoglasij.

BUKAREŠT, 5. maja. Na potovanju proti Temešvaru se je rumunski kralj Karol včeraj na željo Nj. Vel. kralja Aleksandra odpeljal v Drenkov ob Donavi, kjer se je vršil na kraljevi jahti »Dragor« sestanek obeh vladarjev. V spremstvu kralja Aleksandra so bili: dvorni minister Ječić, rumunski poslanik Uranescu, admiral Wickerhauser in ostalo spremstvo, dočim so kralja Karla spremljali ministrski predsednik Jorga, vojni minister general Stefanescu, jugoslovanski poslanik Čolak-Antić, generalni tajnik zunanjega ministristva Filaliti in še več drugih dostojanstvenikov. Sestanek obeh vladarjev je bil popolnoma privatnega, rodbinskega značaja.

Kemal paša zopet predsednik Turčije

ANGORA, 5. maja. Včeraj je bilo slovesno otvorjeno četrto zasedanje turškega parlamenta. Kemal paša je bil za nadaljnja štiri leta izvoljen za predsednika turške republike. Za predsednika nove zbornice je bil izvoljen Kiazim paša, ministrski predsednik pa postane zopet Izmet paša.

Kralj Alfonz zopet v Franciji

PARIZ, 5. maja. Bivši španski kralj Alfonz je prispel zopet v Fontainebleau, kjer se mudi tudi njegova rodbina. Kakor se poroča iz Madrida, je bil general Aguilera, vodja vojaške zarote l. 1926 proti diktatorju Primo de Riveri, ki je bil radi tega obsojen na trdnjavsko ječo in visoko denarno kazen, imenovan od republikanske vlade v priznanje njegovih zaslug za osvoboditev naroda za vrhovnega poveljnika španske armade. General Aguilera je trenutno težko bolan. »El Sol« poroča iz Pariza, da je bivši kralj Alfonz nekemu španskemu plemenniku, ki ga je posetil v Londonu, nasvetoval, da naj delovanju republikanske vlade ne dela nobenih težkoč.

Velika katastrofa na Bodenskem jezeru

LINDAU, 5. maja. V nedeljo se je odpeljalo 11 članov mornariškega društva v Friedrichshafnu s čolnom proti Švici.

Ko je bil čoln že sredi jezera, se je dvignil tako silen vihar, da se je čoln prevrnil. Nesreča je nastala še večja, ker so se pojavili tudi veliki vrtinci. Deset potnikov je utonilo, le eden se je rešil na parnik »Nürnberg«, vendar pa si je še ta tako močno pretresel možgane, da so ga morali takoj prepeljati v bolnico. Dosedaj so potegnili iz jezera šele 3 trupla ponesrečencev.

Odprava predpravil inozemcev na Kitajskem

ŠANGAJ, 5. maja. Angleško-kitajska pogajanja o eksteritorialnosti so bila prekinjena in ni skoro nobenega upanja, da bi bila v doglednem času zopet obnovljena. Splošno se pričakuje, da se bo kongres narodne stranke, ki obvladuje politično življenje na Kitajskem, izrekel za odpravo eksteritorialnih pravic inozemcev na Kitajskem.

SKUPŠČINA UDRUŽENJA JUGOSLOVANSKIH NACIJONALNIH ŽELEZNIČARJEV.

BEOGRAD, 5. maja. Tu se je vršila v nedeljo skupščina UJNZB. Prisostvovalo je 77 delegatov, ki so zastopali nad 6000 članov. Za novega predsednika je bil izvoljen Živan Stanković, pomočnik generalnega ravnatelja ministristva za promet. Izvoljeni so bili tudi delegati, ki bodo prisostvovali kongresu nacionalnih železničarjev. Kongres bo letos v poletju v Mariboru.

ZA POVZDIGO BRODOGRADNJE.

BEOGRAD, 5. maja. V ministristvu trgovine in industrije se je vršila konferenca o zakonu za pospeševanje brodogradnje v državi. Na konferenci so bila zastopana tudi ministristva financ, vojske in mornarice in prometa. Doseženo je bilo načelno soglasje vseh zainteresiranih ministristev o potrebi podpiranja brodogradnje.

Uporaba ljudskega dela.

Mestno načelstvo Maribor razglasa. Na podlagi pravilnika banske uprave o uporabi ljudskega dela na nedržavnih cestah je s pripadajočo odmero izgotovljen seznam vseh v mestu Mariboru ljudskemu delu zavezanih oseb. Seznam je razporejen zavezancem na javen pregled do vseh dne 17. maja pri mestnem knjigovodstvu na Slomškovem trgu št. 11. Eventuelne pritožbe zoper sestavo seznamov je vlagati ali prijaviti na zapisnik pri mestnem načelstvu Maribor v neprestopnem roku 14 dni po dnevu javne razglasitve. Pritožba je podvržena drž. taksi Din 20.

Umobolna ženska na ulici.

Včeraj je prišla k zdravniški preiskavi v Maribor v spremstvu starejše ženske krog 23 let stara Marija Tratnik iz Dravske doline. Nenadoma pa je spremeljevalki pobegnila. Ker je na mostu strgala neki ženski klobuk z glave in kazala tudi druge znake umobolnosti, so jo prišli in izročili rešilnemu oddelku, ta pa policiji.

Umobolnež na strehi.

Hišni posestnik Dolček je sinoči krog pol 17. prijavil na policijo, da hodi po strehi njegove hiše v Barvski ulici neki mladenič in noče dol ter je nevarnost, da ponesreči. Poklicani stražnik je spoznal v mladeniču Vladimira V. Poklicali so očeta, ki je sina spravil domu.

Najdene stvari.

Pretekli mesec so bili na policiji oddani oz. prijavljeni sledeči najdeni predmeti: ženska ročna torbica z 32 Din, srebrna zapestna ura, 120 Din, ženska zapestna zlata ura, srebrna ovratna verižica, ročna torbica z 52 Din, dvokolesna sesalka, kokoš, kanarček, ročna torbica, ročna torbica z 31 Din, 2 namizna prta, 1 rokavica, ženski klobuk, komad platna belega, denarnica s 120 Din, mlada psica volčje pasme, zapestnica, 30 dinarjev, železniška legitimacija na ime Sedlak Franjo, ženska obleka.

Velike manifestacije za razoroženje

bodo priredili 11. julija po celi Veliki Britaniji. V londonskem Hydeparku bo ogromno zborovanje, na katerem bodo govorili voditelji vseh treh angleških strank: Macdonald, Baldwin in Lloyd George. Zvočniki bodo prenesli njihove govore na vse strani.

Pri hemeroidalni bolezni, zagatenju, natrganih črevih, abscesih, sečnem pritisku, odebelenih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj plijejo taki bolniki vsak dan jutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove« vode. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Naša vas in Sokolstvo

GLAS Z DEŽELE. — ZAPUŠČENA V AS. — PROBLEM KMETSKIH ČET. — KRIZA KMETSKÉ GRUDE. — SOKOLSKI VIDIKI. — ZAJEDNICE. — POMOC V DUHU TYRŠEVEM!

V zadnjem času opazamo, da Sokol vztrajno širi svoja krila tudi preko naše vasi. Nove sokolske čete se ustanavljajo po vsej domovini in Tyršev evangelij prodira — kljub napadom in klevetam — med najširše narodne plasti. Naša vas je postala sokolski ideal, to je steblo, iz katerega rastejo veje naše bodočnosti!

Starosta mostarske sokolske župe Čeda Milič je kot borec za selsko Sokolstvo že pred leti klical: »Sokolstvo na sebi nosi pečat greha, ker služi meščanski manjšini, a koren velikega narodnega hrasta — naše selo — je mačehovsko prepuščeno samemu sebi...« Ni se motil, kajti Sokolstvo se je res izživljalo v vzgoji fizično zdravega, moralno jakega in izobraženega človeka srednjih in višjih slojev po trgih in mestih. Razumljivo je torej, da sokolska akcija pri 80% vsega prebivalstva ni beležila onega števila članstva, ki ji kot važni državni ustanovi pripada. Danes je položaj docela spremenjen in ponovno stojimo pred vprašanjem: **Kakšne naj bodo smernice vaških sokolskih edinic, da bodo odgovarjale sodobnim potrebam naše vasi?**

Problem je obširen in bodo našo javnost zanimala načela le v zgoščeni obliki.

Naše kmetijstvo preživlja hudo krizo, s katero je treba brezpogojno računati tudi pri kulturnem in socialnem delu. Težkoče niso namreč samo ekonomskega, marveč tudi kulturnega značaja. Neizbežna nujnost je iskanje novih vezi in graditev nove skupne kulture naše kmetijske grude.

Zato se morajo vsa stremjenja narodnih vzgojiteljev strniti v smotru, da se zbudi in poglobi zlasti pri mladini čut solidarnosti, medsebojne navezanosti, čut dolžnosti in odgovornosti napram skupnosti. Patrijarhalni način gospodarjenja se bo ob smislu za napredek in zdrav razmah povsem prilagodil modernemu kmetovanju v smislu zajednic in zadrug.

S teh vidikov se tudi sokolski akciji v naši vasi odpirajo povsem širša polja...

Ne torej samo vežbanje in streljanje po vaških četah naj bo namen organiziranja! Delo v vaških četah naj bo osredotočeno okrog ekonomskega, higienskega in prosvetnega podviga naše vasi. Četa predstavljaj v vasi edinic, prožeto z bratskim sokolskim duhom, ki ga goji ob telesnem vežbanju in zasledovanju skupnih smotrov: skupna opazovanja, razglabljanja, delovna pomoč svojemu bližnjemu (gozdovniki, skavti!), utrjevanje vezi, spoznavanje praktičnosti, organiziranja, kulture itd. Morda se da vse to izvesti v zvezi s kmetско nadaljevalno šolo.

Smoter »čete« bi pa moral v glavnem biti v tem, da se kmetška mladina usmeri k razumevanju njenih nalog in dolžnosti v rodbinski, sokolski, vaški in narodni zajednici!

Tyršev zakon, da posameznik zase ne pomeni nič, ampak še le v zajednici, bi naj bila vodilna misel vaše sokolske čete, ki gradi svoj obstoj na domači grudi.

Kakšne vzgojne uspehe smemo pričakovati? Ne bodimo skeptični! Materializem — tipično miselnost sodobnosti, ko vsak vidi in išče le neposredne koristi, bomo prav gotovo lažje odvrnili od naše vasi, nego to morejo storiti vsa druga sredstva...

Vplivi mestnih metod lahko povzročajo vsled vaše svojevrstnosti razkroj kmetijske samobitnosti. Ako pa se bodo vaše sokolske edince vživele v svoj okoliš tako, da bodo imele odprte oči za vse pojave in dejstva v svoji okolici, bodo nedvomno važen faktor za napredek domače grude. Razduševljenje, razkranje in niveliranje duhovnega in kulturnega življenja na vasi bo prepričal Sokol, kakor se je posrečilo na Češko-slovaškem stvoriti iz konservativnega seljaka naprednega in močnega kmeta, dovezetnega za vse dobro in lepo ter polnega družabnih vezi sokolskega bratstva.

Takšen podvig naše vasi v duhu Tyrševem bodi naloga sokolskih kmetijskih čet in društev!

Mariborski in dnevni drobiž

Obmejni turistovski promet z Italijo

Gospod urednik! Naj mi bo dovoljeno, da h konvenciji za obmejni turistovski promet med kraljevino Jugoslavijo in Italijo v Julijskih alpah, ki jo je razglasilo SPD, pripomnim sledeče:

Zanimivo je, da se je razglasila ta konvencija v naših časopisih baš v času, ko je bil v Italiji aretiran belgijski turist prof. Moulin, ki je imel vse potrebne dokumente v redu. Znano nam je, da obstojajo v Italiji izredna sodišča, ki se gajo tudi po tujih državljanih, če so se ti le z mislijo pregrešili zoper sedanji fašistični režim v Italiji. Zadošča, da smo člani Jugoslovanske Matice ali Narodne Odbrane in že smo zaznamovani; nič nam ne pomagajo potni izkazi, pa bili ti še tako v skladu s potnimi predpisi ali s konvencijo, ki je stopila v veljavo.

Iz Maribora n. pr. pogrešamo skoro že dve leti mestnega uradnika g. Bogdana Deklevo, ki je odšel v Julijske alpe, odkoder se ni več vrnil. Dosedaj se je našel v Julijskih alpah še vsak ponek-čeni turist in bilo bi pravo čudo, da bi se ne našel tudi Deklevo, ako bi bil ponesrečil na našem ozemlju.

Zanimivo je, kako sodijo o Italijanih nemški turisti. Ko sem bil lansko leto na Dobruču, so nam vsi odsvetovali prestop italijanske meje v Julijskih alpah, o čemer stoji črno na belem tudi v knjigi »Ita — Reiseführer — Villach — Das Fremdenzentrum für Kärnten«, kjer stoji na strani 24 dobesedno:

»Das Überschreiten der jugoslawischen Grenze ist jedem gestattet, der sich mit einer Bergsteigerlegitimation ausweisen kann. Anders liegen die Verhältnisse an der italienischen Reichsgrenze vom Ofenbergr nach Westen, vor deren Überschreiten, und zwar auch mit Reisepaß, dringendst gewarnt wird.«

Če so Nemci, ki žive z Italijani v bolj-ših odnošajih nego mi, prišli do takega spoznanja, kdo naj potem veruje, da nas bodo pred italijanskim sovraštvom ščitile kakršnekoli konvencije? A. B.

Avtobusni promet na Tezno

bo jutri, na Gjurgjev dan, radi slovesnosti na Teznu pomnožen in bodo vozili že od pol 7. naprej mestni avtobusi tik do dirkališča.

Zaščitno cepljenje zoper osepnice.

Za mesto Maribor bo vršil mestni fizikat zaščitno brezplačno cepljenje zoper osepnice od dne 5. do dne 9. maja v svojih uradnih prostorih v Frančiškanski ulici 8 in sicer od 9. do 11. ure. Cepljenje je obvezno za vsakega otroka, ki je bil rojen v preteklem letu in razen tega za vse one otroke, ki so rojeni v tekočem letu in so stari najmanj 3 mesece. Starši se opozarjajo, da se opustitev cepljenja kaznuje po zakonu o zatiranju nalezljivih bolezni.

Nadaljevalni tečaj za avtoogeno varenje.

Obrtnopospeševalni zavod Zbornice za trgovino, obrt in industrijo priredi v Mariboru nadaljevalni tečaj za avtoogeno varenje od 8. do 16. t. m. Pouk se bo vršil v dnevnem času vsak dan po najmanj 8 ur. Sprejemajo se varilci, ki so že absolvirali začetni tečaj, oziroma ki so v avtoogenem varenju vsaj deloma že praktično izvežbani. Poučeval bo znani strokovnjak g. inž. Knez iz Ruš. Pri otvoritvi tečaja treba položiti predpisano pristojbino in sicer 100 Din za mojstra, 50 Din za pomočnika. Interesenti naj se prijavijo brez odloga na sreskem načelstvu za Maribor levi breg v sobi št. 26 ali pa na dan otvoritve tečaja ob 8. pri vodstvu tečaja v ključavničarski delavnici g. Kumerca na Taborski cesti. Več kot 20 udeležencev se ne bo sprejelo. Interesenti se obenem vabijo, da prinese seboj čimveč kompliciranih pokvarjenih predmetov, ki se bodo varili brezplačno v demonstrativne in poučne svrhe.

Oblastni odbor Streljačke družine v Mariboru

vabi svoje članstvo na praznovanje Jurjevega dne, ki se bo vršilo v sredo 6. t. m. na Teznu. Zbirališče članstva na Trgu svobode ob 5.30 zjutraj.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Torek, 5. maja, ob 20. uri »Kavalir Miško«, Ab. A.
Sreda, 6. maja. Zaprto.
Četrtek, 7. maja ob 20. uri »Kavalir Miško«, ab. B. Kuponi.
Petek, 8. maja. Zaprto.
Sobota, 9. maja ob 20. uri »Učlovečenje«. Zadnjič. Pri znižanih cenah.

Iz gledališča: V četrtek, 7. maja se bo ponovila Szirmajeva opereta »Kavalir Miško«, pri kateri se je publika izborna zabavala ter so se ljudje nasmejali do solz. Ab B. Kuponi. — V kratkem se bo vprizorila izvirna groteskna igra priznanega mladega slovenskega pisatelja dr. Slavka Gruma »Dogodek v mestu Gogi«, ki je nekaka literarna svojevrstnost v sodobni slovenski dramatik. Nastopi ves ansambl, režira J. Kovič.

»Učlovečenje« zadnjič pri znižanih cenah. Misterij mariborskega pisatelja Radivoja Reharja »Učlovečenje«, ki so pravkar z njim gostovali v Zagrebu in to z najlepšim uspehom, se bo vprizoril zadnjič v sezoni v soboto, 9. t. m. Veljajo znižane dramske cene. Kdor si še ni ogledal te inscensko in vsebinsko zanimive predstave, naj ne zamudi poslednje prilike.

Koncert »Ormoške čitalnice«.

Agilna »Ormoška čitalnica« je priredila v soboto v dobro zasedeni dvorani gostilne Skorčič svoj običajni pomladanski koncert. Na sporedu so bili mešani, moški in ženski zbori, orkester in kvarteti. Zbor je pod spretnim vodstvom društvenega dirigenta g. Papsta podal naštudiran program zadovoljivo, opaziti pa je bilo v splošnem, da pretežkih skladb zbor ne more predelati, dočim so

bile lažje a polnodoneče narodne zapete brezhibno. Predvsem je ugajal »Vsak«, ki je bil tudi v dinamičnem oziru na višku. Izborna je bila tudi izgovorjava, ki je bila pri drugih pesmih ponekod pretirana, drugod pa pomanjkljiva. Ženski zbor, ki sloni v glavnem na enem samem stebru, svoji nalogi ni bil kos — to pa predvsem radi težavne skladbe. Soli v Ave Mariji sta zapela gđ. Serajnikova in g. Karba — oba z občutkom, le višine so obema delale preglavice.

Orkester je svojo nalogo rešil častno. Podal je svoj del, če odštejemo nekaj pogršk v taktu in tempu prav dobro, kljub temu, da sta n. pr. obe uverturi (Kmet in pevec in Čarostrelec) pisani za veliki orkester. Nova moč v orkestru je gđ. Zdenka Banova — nekaj starih pa pogrešamo!

Kvartet Sokola v Ormožu pri prvi pesmi ni bil v najboljši formi. Zdelo se je, da ima šele generalno vajo. Kakor v prvi, je bil tudi v drugi pesmi tempo mnogo prepočasen — najbrže znak prepričljiv vaj, čeprav razpolaga z najboljšimi močmi.

Glavna zasluga za lepo uspeli koncert gre poleg dirigentu g. Papstu agilnemu predsedniku društva g. dr. Košanu, ki je z vso požrtvovalnostjo v težkih družabnih razmerah preskrbel, da smo vsaj en večer pozabili na vsakdanje spore in kavarniške afere.

Po koncertu se je razvila animirana zabava, ki je bila obenem odhodnica društvene pevke gđ. Bože Serajnikove.

Učiteljsko društvo za Maribor zboruje v četrtek, dne 7. t. m. na III. deški osnovni šoli ob pol 9. uri. Poročal bo član poverjenstva o urad. zakonu. **Gimnazjsko podporno društvo v Mariboru**

bo imelo svoj redni občni zbor v sredo, 6. t. m. ob 16. uri v gimnazijski zbornici.

KINO

Grajski:

Od torka naprej VLASTA BURIAN in ANY ONDRA v svoji najnovejši zvočni veseloigri:

ON IN NJEGOVA SESTRA.

Union:

Od danes naprej
reprisa krasne drame:

NJIH DVOJE.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLO KINO:

Poizkus samomora mladeniča radi nesrečne ljubezni.

V studenskem gozdu si je sinoči pogoltna 21letni pekovski pomočnik J. Š. iz Studencev dve krogli skozi desno prsno stran. Prestrelil si je pljuča. Vzrok obupnega dejanja je nesrečna ljubezen. Fant so prepeljali sinoči z reševalnim avtom v bolnico. Njegovo stanje je precej resno.

Baraka v nevarnosti.

Sinoči krog 18. so se vnele saje v dimniku medvojne, sedaj stanovanjske barake »C« v predelu med Danjkovo in Stritarjevo ulico. Takoj alarmirani gasilci so prihiteli na lice mesta in ogenj udušili.

Radi tatvine

sta bila aretirana in izročena v sodno zapore 34letni Rudolf Škoberne in 39letni Karl Vogrin, delavca iz Studencev. Našli so pri njih robce in drugo blago, ki izvirajo iz nedavne tatvine v trgovini Finci v Jurčičevi ulici.

Državna razredna loterija.

Še nekaj srečk za V. razred 21. kola je na razpolago v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13. Žrebanje traja do 20. maja.

Društvo »Jadransko«

bo imelo v soboto, dne 9. maja ob 21. uri v gornji dvorani »Nabavljalne zadruge drž. nameščencev« svoj redni letni občni zbor. Ker je občni zbor nekaka revija društvenega delovanja v preteklem letu, je potrebno, da se to delovanje točno in strogo oceni. Ker postaja pritok naših ljudi, osobito mladine iz našega Primorja vedno večji, bi bilo priporočljivo, da se pritegne čim več delaželne inteligence k društvu, ter se izvoli poseben odsek, ki bi imel samo nalogo, da gre tem beguncem na pomoč z nasveti in eventuelno z dejansko podporo na roko. Tudi pevski odsek društva »Jadransko« bi bil lahko vsaj dvakrat tako močan. Vsi, ki ljubijo svoje rodne kraje, sorojake in so somišljeniki »Jadrana«, so vabljeni, da se občnega zbora gotovo udeležijo.

Torek Sreda Popolnoma novi spored Velika kavarna

Za Materinski dan

materam in deci v razvedrilo priredi I. dekliška meščanska šola igrice Grošljeve: »Dve Marički«. Kakor vedno, polaga zavod tudi tokrat mnogo truda v študij igre, Slov. žensko društvo si pa prizadeva, da bo oprema čim lepša. Čist dobiček je namenjen mladinski počitniški koloniji.

V kavarni »Astoriji«

poje v sredo, 6. t. m. tenorist gosp. Angel J a r c, bivši član bratislavske opere. Na sporedu so skladbe Wagnerja, Lajovicca, Ravnika, Smetane i. dr. Sodeluje tudi ojačeni umetniški orkester z izbranim sporedom.

Velevažna knjiga o izseljeništvu

NEOBHODNO POTREBNO ZA VSE, KI SE NAMERAVAJO IZSELITI IN KI SE BAVIJO Z IZSELJENIŠKIM VPRAŠANJEM.

Prejeli smo na vpogled knjigo, ki jo je izdal g. D. F. Andričević, tajnik Organizacije izseljenikov v Zagrebu, pod enostavnim naslovom: Propisi i upute za izseljenike. Takoj na prvi pogled lahko rečemo, da se ta knjiga radi svoje zanimive in poučne vsebine čita tako lahko in s tako naslado, kakor poučen in zabaven roman.

Knjiga ne vsebuje nikakih dolgih suhoparnih člankov, ničesar birokratskega in nerazumljivega, absolutno ničesar dolgočasnega, ampak teče cela vsebina popolnoma gladko, jasno in razumljivo v ugodnem pripovedovalnem tonu, tako, da ti je težko ločiti se od nje, dokler je ne prečitaš do konca. Ko si prečital knjigo, si dobil do sedaj popolnoma nepoznano sliko o izseljeniškem vprašanju, o koristi in škodi, ki nam jo izseljenišтво prinaša in posebno še o današnjih prilikah, ki vladajo v tujini in ki so postale usodne za izseljeniško vprašanje in obče.

To knjigo mora prečitati vsak, ki se namerava izseliti iz domovine, kakor tudi se mora seznaniti z njo učitelji, duhovnik, občinski, srezki in državni uradnik in posebno še referent za izseljeniško vprašanje odnosno za izdajanje potnih dovoljenj. S pomočjo te knjige morejo dati točne nasvete narodu, ki velikokrat zelo trpi radi nepoučenosti, a velikokrat oni, ki so dolžni, da mu nasvetujejo, sami niso dovolj poučeni o stvari.

Knjiga »Propisi i upute za iseljenike« je izpopolnila praznino, ki smo jo že davno občutili in je radi tega v občenarodnem interesu, da jo naroče v prvi vrsti občine in glavarstva, ravateljstva raznih šol, vsak župni urad, srezko načelstvo, vsako društvo in čim večje število privatnikov, posebno oni, ki mislijo, kako bi se izselili. Ta knjiga jim bode nekak kašipot, ki jim bo prinesel veliko koristi. Pisatelj knjige je znan naši javnosti po svojih člankih v »Novem Iseljniku« v Zagrebu in po drugih naših časopisih v domovini in v izseljeništvu.

Bil je večletni izseljenik v Združ. drž. Sev. Amerike, kjer je dovršil srednje in visoko trgovsko šolo. Bil je več let bančni uradnik v Ameriki in sedaj je uradnik Prve hrv. štedionice v Zagrebu. Sodeloval je pri nacionalnem delu med izseljeniki pred in po vojni in posebno aktiven je bil za časa vojne. Prepotoval je vse naše naselbine v Ameriki in je radi tega popolnoma poučen o stvari, katero je obdelal na čisto enostaven in na vse praktičen način.

Svrha knjige je:

1. Da vsakega uveri, da mu je najbolje ostati v domovini.

2. Da pravilno nasvetuje onim, ki so na vsak način odločeni potovati.

3. Da vpliva na vse naše izseljenike, da se čim prej vrnejo v domovino.

Knjiga je razdeljena v 5 delov. Prvi del prinaša kratak in jednat članek o Nj. Vel. kralju Aleksandru I. Nato par besedi o tujini in obče, naslove naših konzularnih oblasti, časopisja in društev v tujini itd. V drugem delu govori o doseljeniških predpisih Združenih držav Sev. Amerike, v ostalih delih so obdelani izseljeniški predpisi Kanade, Avstralije, Argentine, Brazilije in ostalih dežel našega doseljevanja. Na koncu je še kratak tečaj angleškega in španskega jezika in predpisi za izseljenike v Nemčijo, Francijo, Belgijo in druge kontinentalne države.

Knjiga je tudi s tehnične strani okusno in praktično izdelana. Obsega 350 strani oktav formata. Cena je Din 50.— (broširana). Naročila se pošiljajo na Organizacijo izseljenikov v Zagrebu, Samostanska ulica 16. Kdor pošlje denar v naprej, se mu pošlje knjiga brez naplache za poštino. Drugače se pošlje knjiga po povzetju in poštino plača naročitelj.

Knjigo našim čitateljem najtopleje priporočamo.

Kratki ženski lasje pred 3100 leti

Kakor je znano, so našli na Jüttlandu pri arheoloških izkopavanjih v prav kratkem času sarkofage iz hrastovine, v katerih so bila oblačila ljudi iz bronaste dobe. Ta oblačila so bila popolnoma ohranjena in to radi vpliva taninske kisline, ki je prišla iz hrastovine in očuvala tudi nekaj človeških organov. O tej stvari so prinesli kopenhaski časopisi prav interesante ugotovitve profesorja Toma Thomsena, kateremu je poverila danska vlada proučevanje tega zgodovinskega materiala, nedavno najdenega v nekem starinskem grobu pri vasi Egtved. V enem izmed sarkofagov, izdolbenem v hrastovo deblo, so namreč našli ostanke neke deklice iz bronaste dobe, ki je umrla med 18. in 25. letom, in sicer po mnenju danskega učenjaka 1200 let pred Kr., torej pred več kot 30 stoletji. Okostje te deklice je popolnoma izjedeno, le nekateri deli telesa, kakor koža, nohti in lasje so ohranjeni v dobrem stanju. Najinteresantnejša je frizura in obleka te deklice pred 3100 leti. Dočim so naleteli pri vseh prejšnjih grobovih na ostanke, po katerih so videli, da so nosile žene starih Germanov široke in dolge suknje, lase pa dolge in pritrjene vzadaj s pomočjo mreže, ima nasprotno deklica iz Egtveda — kratke lase, ki jih drži skupaj vrstica privezana preko glave do podbradka. Oblečena je bila v laneno bluzo brez gumbov, katerih ni še bilo v bronasti dobi; najinteresantnejše pa je to, da je nosila egtvedska deklica kratak suknjič, ki ga je pritrjevala ob život z nabranim pasom. Iz tega je razvidno, da moda kratkih sukenj in kratkih las ni nikak moderen izum, ampak so se strigle in hodile tako oblečene deklice že pred 30 stoletji. Naravno, da gre tu le za poletno obleko. Da je umrla deklica poleti, dokazuje tudi dejstvo, da so našli v njenem grobu poljsko cvetje. Obleka je seveda izgubila svojo prvotno barvo in je

danes nekako siva. Nekdaj so morale imeti obleke zelo žive barve. V sarkofagu so najdeni tudi nakiti, v leseni hrastovi škatljici pa je najdena še igla za okrasek. Jasno je torej, da so se žene že od nekdaj rade lepoticile in je to ženska dediščina — od pamtveka, in ne samo moda današnjih dni.

Visoka starost — kljub krivi legi srca.

V Kantonu Bern v Švici je prišel nedavno k zdravniku 81letni starček. Ko ga je zdravnik preiskal, se je začudil, še bolj pa starček, ko mu je zdravnik dejal, da ima srce na desni strani, jetra pa na levi. Slučaj, da človek, ki ima dva važna organa na popolnoma krivih mestih, doživi tako visoko starost, je gotovo izreden slučaj.

Ce je v Londonu finalna nogometna tekma...

Iz Londona javljajo, da se je vršila tam včeraj finalna tekma za cup nogometne zveze. Kljub silnemu dežju je prišlo v London krog stotisoč pristašev nogometa iz vseh krajev Anglije na 200 posebnih vlakih. Londonske ulice so bile poplavljenе s publiko iz province, ki se je poznala po tem, da je imel vsakdo kak znak (zastavico, trak in podobno).

Mrlič kot prtjlaga.

Sestri Monaco sta nedavno potovali iz Rima v Napulj. Sprevodniku ste bili sumljivi, ker ste imeli s seboj prtjlago v obliki krste. Miličniki, ki so vlak spremljali, so prtjlago odprli — proti volji obeh sester — in na veliko grozo potnikov odkrili v njej truplo moškega mrliča. Sestri ste izjavili, da ste na ta način hotele spraviti svojega umrlega strica v rodbinski grob v Napulju, ker so jima prevozniki stroški previsoki. Obe sestri z mrličem vred so izvagonirali in oddali karabinijerski postaji.

K 50 letnici Jurčičeve smrti

V nedeljo 3. t. m. je minulo pol stoletja, odkar je šel v večnost eden naših najslajnejših in najplodovitejših pisateljev, klasik naše poljudne povesti in začetnik slovenskega romana — Josip Jurčič. O Jurčiču so pisali mnogo in obširno naši najboljši literarni zgodovinarji kakor dr. K. Glaser, dr. I. Prijatelj, dr. I. Grafenauer i. dr. Zato je o njegovem delu in o njegovih zaslugah za naš narod skoraj nemogoče povedati kaj novega. Omeniti hočemo le na kratko Jurčičevo delovanje v našem mestu.

V jeseni l. 1865 je šel Jurčič po končani maturi na Dunaj, kjer se je vpisal na filozofski fakulteti. Hotel je študirati klasične jezike. Kljub intenzivnemu literarnemu delovanju (»Deseti brat«, »Kozlovska sodba v Višnji gori«, »Cvet in sad« v osnutku, »Sosedov sin«, sodelovanje pri Stritarjevi »Mladiki« itd.), je živel Jurčič v podonavski prestolici v veliki bedi in stiski, tako da je slednjič po triletnem trpljenju omagal. Zato je opustil nadaljnje študije in vstopil aprila 1868 v uredništvo lista »Slovenski Narod« v Mariboru. Lastnik lista je bil takrat dr. Josip Vošnjak, glavni urednik pa Anton Tomšič. Prva številka je izšla dne 2. aprila 1868. — L. 1870. je zapustil Jurčič naše mesto in se vrnil na Dunaj, da bi pomagal Stritarju pri »Zvonu« in dovršil svoje študije. Tudi ta načrt se mu je iz gmotnih razlogov izjalovil. Zato je šel v Sisek, kjer je začel z novim letom 1871 izhajati list »Südslavische Zeitung«, čigar sourednik je bil Jurčič. Med tem je meseca maja 1871 umrl tragične smrti glavni urednik »Slov. Narod«, Tomšič. Kot njegovega naslednika so izbrali Jurčiča, ki je prišel v Maribor sredi julija 1871. Tu je ostal do oktobra naslednjega leta, ko se je z listom vred preselil za stalno v Ljubljano. — V tem času (do l. 1875) je Jurčičevo leposlovno delo skoraj popolnoma počivalo, posebno, ker se mu je ponesrečil poskus z »Glasnikom« in ker je med tem zaspal tudi Stritarjev »Zvon«. Pripovedni spisi te dobe — tudi obširnejši kakor »Sin kmetskega cesarja« in »Ivan Erazem Tatenbach« — imajo značaj hitro napisanih podliskov.

Tem živahnjejše pa je bilo njegovo časnikarsko delo. V tem času je napisal Jurčič za »Slovenski Narod« celo vrsto člankov, ki so za spoznavanje naših tedanjih narodnih razmer velike važnosti. Povsod povdarja pisatelj svoje svobodomiselnost življensko naziranje, posebno v polemiki z goriško »Domovino«. Navdušuje se za junaške boje Črnogorcev, popisuje razmere v Srbiji, poroča o štajerskem deželnem zboru in zjedninju Slovencev, priporoča, naj se pobota Avstrija z Rusijo v vzhodnem vprašanju itd. Svoje narodno prepričanje kaže tudi v tem, da očita kranjskim poslancem, da niso odločno vstopili v slovansko opozicijo. Nadalje se navdušuje za tabore in se bori za pravice našega jezika v šolah in v uradih, predlaga ustanovitev slovanskega političnega društva, zahteva, da se od mladih ne sme zahtevati »Pokorščina«, priporoča gorko »Družbo sv. Mohorja«. Ko poroča v smrti Mihe Kastelca, svetuje, da se je treba brigati za njegovo zapuščino, ker je Kastelec uvel Prešerna v naše slovstvo.

Četudi Jurčičevo dvakratno bivanje v Mariboru ni v zvezi z njegovim leposlovnim delom, je vendar tudi bila ta doba za našo narodno zgodovino ogromnega pomena in je zato naša dolžnost, da se i mi Mariborčani klanjamo duhu našega nesmrtnega Josipa Jurčiča.

„Réunion amicale“

Mariborčanom ni treba več potovati na Francosko. Številne odlične prireditve našega »Francoskega krožka«, ki se vrše običajno pod gostoljubno streho »Vesne« so »en miniature« Francija profinjene okusa in duha. »Mala Francoska« je bil tudi nedeljski prijateljski sestanek, katerega se je udeležilo — kakor vsake francoske prireditve — številno odlično občinstvo. Večer je bil posvečen predvsem francoski glazbi. Vrli zbor naših dijakov je zapel najprej — kot uvod — francosko narodno in državno himno, ki jo je občinstvo poslušalo stoje.

Njej sta sledili ljubka pastirska pesem »Il pleut, il pleut, bergère« in pesem majnika »Mois de mai«. Ob spremljevanju ene naših najodličnejših pianistinj g. B. Vrečkove je igrala na gosli z umetniško dovršenostjo gdč. Z. Dernovškova M. Kreislerjev »Rondino« in F. Schubertovo »L'abeille«. Menda višek večera pa so bile Debussyjeve »Arabesques«, ki jih je proizvajala na glasovirju ga. B. Vrečkova. Tenor bratislavske opere naš rojak g. A. Jarc je zapel »L'air de la fleur« iz Bizetove opere »Carmen« in dodal (v našem jeziku) »Vasovalca«, zakar je žel mnogo zaslužene pohvale. G. A. Mayer pa je s pesniškim zanosom deklamiral krasno Lemoine-ovo pesnitev »Le soleil de la Bretagne«. Prvi del večera je zaključila komedija-enodejanka »Le cuvier«, ki so jo igrali gdč. Kimovčeva in Poljčančeva in g. konzul H. Furrer. Igrica polna duhovitih dovtipov je povzročila obilo smeha. Drugi del sestanka je tvorila čajanka, kjer je vladalo — med izključno francoskim kramljanjem — vedro razpoloženje. Taki sestanki so živ dokaz silnega upliva francoskega duha in jezika v našem mestu. — Posebno hvalo dolgujejo naši Francozi ravnateljici »Vesne« ge. Rapočevi, ki da krožku vedno na razpolago prostore zavoda in ki z vso ljubeznjivostjo skrbi s svojimi gojenkami za številne goste.

Sokolstvo

Djurdjevdanski uranak.

Komanda mesta vabi mariborsko in okoliško Sokolstvo, da se udeleži jutri djurdjevdanske uranka. Pozivamo zato vse sokolske pripadnike, ki utegnijo, naj se uranka udeleže v čim večjem številu. Civilna obleka z znakom! Zbirališče ob 5. uri 30 minut na Trgu svobode. Zdravo! — Župna uprava.

Člani Sokolskega društva Maribor-matica se pozivajo, da se v čim večjem številu udeleže giurgjevdanske uranka ter se zbera do pol 6. jutraj na Trgu svobode, odkoder odkorakamo s povorko na Tezno.

Seja prednjaškega zbora

je danes ob 8. uri. Radi bližajočega nastopa prosim za polnoštevilno udeležbo. Načelnik.

Redna odborova seja Sokolskega društva Maribor-matica

bo v četrtek 7. t. m. ob 20. Pridite vsi! Zdravo! — Starosta.

Sport

Mladinski nogometni turnir

priredi SK Železničar dne 24. in 25. maja. Sodelovali bodo Kastner & Ohier (Gradec), ISSK Maribor, SK Železničar in SK Rapid.

SK Ilirija v Mariboru.

SK Železničar je zaključil s SK Ilirijo prijateljsko tekmo, ki se bo vršila v Mariboru dne 17. maja.

Rapid:Čakovački S. K.

V nedeljo, dne 10. maja gostuje SK Rapid v Čakovcu ter bo odigral s tamkajšnjim Č. S. K. prijateljsko tekmo.

Za izredno glavno skupščino JPS, ki bo dne 10. maja v Zagrebu, je ministrstvo saobračaja odobrilo delegatom klubov polovično vožnjo.

Sharkey : Carnera

bosta dne 10. junija v Newyorku nastopila v borbi za naslov svetovnega prvaka v boksu.

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

128

stvar s tem preložena, zakaj potrebno je, da obdrži kraljevska avtoriteta zadnjo besedo...«

»Ne več,« ga je zavrnil kralj, »stvar je s tem končana. Da se pokoravamo nasvetom fanatičnega meniha, ste me zapodili v aventuro, ki me pokriva s smešnostjo. Poražen od rokovnjačev! Luč božja! Po čemu imamo potem svoje polke? In Vi bi radi ponovili to komedijo še enkrat? Jaz nočem tega! Ena lekcija nam zadošča popolnoma! In kaj hudiča nam je bilo treba pravzaprav, da smo hoteli vdreti v ta brlog! Vsi kralji, moji predniki, so spoštovali privilegije beračev. Čemu naj uvajam jaz to novotarijo?«

Nadaljeval je:

»Pustimo rokovnjače v miru, pa tudi oni ne bodo motili nas v našem vladanju. Eh, bogme, saj vem, da je trd oreh za velikega profosa, krotiti podivjano prebivalstvo in ga držati v pravičnih mejah. Toda, na vse zadnje nam je vendarle koristno. Rokovnjači strahujejo meščane — veste, kaj vam pravim, gospod veliki profos? Jaz za svoj del se bojim veliko bolj meščanov in poštenega ljudstva kakor pa rokovnjačev.«

»Sir,« je dejal Monkler hladno, »Vi ste gospodar. Toda rad bi vprašal Vaše Veličanstvo, kdo je tisti menih, ki ga je izvolilo pravkar omeniti?«

»Gospod de Lojola,« je dejal Franc I. osuplo. »Saj ne boste tajili, da ste prigovarjali k naskoku na Dvor Čudežev pred vsem njemu na ljubo?«

»Predvsem sem hotel ščititi kraljevsko avtoriteto,« je odgovoril Monkler, kakor da se hoče ogniti naravnostnega odgovora.

»Je za mogoče, moj dobri Monkler. Vzemimo, da imate prav, toda ponesrečilo se vam je; ne govoriva več o tej stvari.«

Veliki profos je ugibal na tihem, odkod prihaja kralju ta neobičajna dobrohotnost.

Nadejal se je prej izbruh divje jeze.

A veliki izbruh se je bil spremenil v majhno politično razpravo.

»Kaj zlomka kani,« je vprašal na tihem.

»Monklar,« je povzel kralj po premolku, »ali skrbite za to, da mi najdete vojvodinjo Fontenbloško?«

»Da, sir. Zdi se mi, da sem na dobri sledi.«

»Hudirja!«

»Zdi se mi, vsaj na sledi tistih, ki so jo spravili iz Luvra.«

»No, kadar jih najdete, povejte mi,« je rekel kralj mirno. »Radi vojvodinje pa se Vam ni treba več vznemirjati: ona je že najdena. Sicer pa, Monkler, jaz odhajam jutri v Fontenblo. Ne pozabite mi poslati vsaj enkrat na dan brzega sla, da me obvestite, kaj je novega v Parizu. Idite zdaj, dragi Monkler... idite...«

Veliki profos se je globoko naklonil in odšel, misleč si:

Rokovnjači so zmagali, vojvodinja najdena brez moje zasluge, — to je dvojni poraz! Kralj me ne mara s seboj v Fontenblo. V nemilost sem padel!... Pojdimo se posvetovat z gospodom De Lojola.

Drugo jutro zarana je vstal Aleš Lemahu ves vesel ter napravil skrbno toaletu; hotel je iti h gospodu De Monklerju po svojo nakaznico za tisoč tolarjev in jo odnesti še svežo gospodu kraljevemu zakladničarju.

Lemahujeve misli so bile vse rožnate.

Med oblačenjem je delal natančen načrt, kako

hoče uporabljati tisoč tolarjev, kako si nabavi novo garderobo, udobnejše pohištvo za svoje siromašno stanovanje in vse ostalo!

Na svoje neštete dolgove ni niti pomislil.

Ko je bil gotov, je hotel oficir oditi in je ravno odprl vrata, ko trči ob žensko s črno kapuco na glavi, ki se mu je zdela čudno znana.

»Ali odhajate,« mu je rekla ženska.

»Vojvodinja Etanpska!« je vzkliknil Lemahu v svojem srcu.

Na glas pa je dodal:

»Oprostite milostljiva, res sem namenjen z doma, in ker je moj opravek služben, mi ga ni mogoče preložiti!«

»Ohe! Nikdar takrat ne, če jaz želim?« je rekla ženska in spustila kapuco z glave.

To reki, je stopila v stanovanje, porinila Aleša Lemahuja pred seboj in zaprla vrata.

»Ah, madam,« je vzkliknil oficir, »če bi bil vedel, da ste vi... To pač veste, da mi je Vaša služba celo še svetlejša od kraljeve!... Toda izvolite sedeti... čeprav ni vreden ta naslonjač, da počivate v njem!«

Naslanjač, ki ga je bil pomaknil vojvodinji, je bil res že jako raztrgan.

Toda Ana Poatieška je sedla vanj brez obotavljanja.

Aleš Lemahu je potipal skrivoma, ali je bodalo za pasom na svojem mestu.

»In zdaj,« je izpregovorila vojvodinja, »mi pojasnite, kako se je zgodilo, da se je deklica, ki ste jo odvedli takrat k oni blazni babnici, nocoj vrnila v Luvr.«

»To me samega preseneča, milostljiva.«

»Res, dobri moj Lemahu?«

»Čast mi je, zagotoviti vas tega s svojo najsvejšo besedo.«

»Tako nesramno laže pač malokdo, kakor Vi, dragi moj.«

»Prisezam Vam, milostljiva...«

»Vidite, jaz hočem biti odkritosrčnejša od Vas. Vedite torej, da me je posetil nocoj veliki profos, odhajaje od Njegovega Veličanstva.«

Lemahu je prebledel in se začel polagoma približevati vratom.

»Ne uide,« je rekla vojvodinja. »Ali se me nemara bojite?«

»Da, milostljiva,« je rekel Lemahu odkritosrčno. Ta odgovor je bil tako nepričakovan, da je vojvodinja zdajci prvokrat pogledala tolovaža z nekakšnim zanimanjem.

»Pa zakaj se me bojite?« je dejala in se nasmehnila.

»Ah, tako, milostljiva! Izvedel sem povest o ubogi gospej Sen-Albanski in o sadju, ki ga je jedla, narkar je dobila grizenje v trebuhu.«

»Vam se meša v glavi, gospod Lemahu,« je dejala vojvodinja s strogostjo, ki je kolikor toliko pomirila Lemahuja.

»Pustima zdaj vse te zgodbe o strahu in sadju, ki je povzročilo bolečine v trebuhu. Ako Vam ne bi bila prijateljica, bi Vas dala že sinoči pograbit in vreči v ječo, iz katere ne bi prilezli nikoli več...«

»To je res,« je pritrdil Lemahu sam pri sebi.

»Torej,« je povzela vojvodinja, »gospod De Monkler je bil sinoči pri meni in mi je povedal nekaj, kar mi je dalo mnogo misliti: rekel je, da mu je kralj ukazal, naj Vam nakaže tisoč tolarjev po dvorni zakladnici... Ne trativa časa z nepotrebnimi besedami. Izdali ste me — naj bo, ne srdim se na Vas zaradi tega. In prihajam Vas vprašati, ali hočete sedaj izdati tudi kralja, ki ste mu služili sinoči? Ali hočete pomnožiti njegovih tisoč tolarjev še za drugih tisoč, ki jih lahko zaslužite od mene? To bo skupaj dva tisoč to-

larjev, celo premoženje.«

Lemahu jo je poslušal jako pozorno.

Bil je prepričan, da govori vojvodinja od srca.

»Kaj je treba storiti,« je vprašal hladno.

»Pred vsem mi morate povedati, kaj se je zgodilo sinoči.«

Zdaj, ko ni imel več nobenega povoda se lagati, je povedal Aleš Lemahu prav odkritosrčno in prav cinično vso zgodbo, ki je že znana našim bralcem.

»Moral bi Vas bil obvestiti, ko sem videl vojvodinjo Fontenbloško,« je dejal, »toda revež sem, madam, tak revež, da ne morem povedati, in že toliko časa...«

»Da, da, služili ste bogatejšemu gospodarju... Ponavljam Vam, da Vam ne zamerim. Vi ste samo orodje in moja stvar je bila, zagotoviti si zvestobo tega orodja s tem, da bi bila plačala kakor se spodobi...«

»Bogme, milostljiva!« je zaklical Lemahu, in obliče mu je zasijalo. »vi govorite zlate besede!«

»Torej ste pripravljeni storiti, kar želim — proti primerni nagradi, to se razume?«

»Če mi daste tistih tisoč liver, kakor pravite...«

»Dam Vam jih...«

»Potem čakam samo Vaših ukazov, madam. Zakaj gre?«

»Gre za to, da se polastiva vojvodinje iznova.«

»To pojde težko, milostljiva.«

»Eh, saj imam že načrt. Vam ni treba misliti pr tej reči. Zahtevam samo, da mi storite, kar Vam poročem.«

»Da, biti dobro orodje, to je zame kakor nalašč.«

»Izvrstno. Pridite torej opoldne k meni. Kralj odide ob dveh iz Luvra. Ves dvor pojde v Fontenblo — z njim vred seveda tudi jaz.«

»Ne vznemirjajte se zaradi tega. Kadar pride Vaša ura, dobite povelje, da pridite v Fontenblo; uredila sem že vse, kar je bilo potrebno v to svrhu.«

Čim več podrobnosti je navajala vojvodinja, tem večje je postalo zaupanje Aleša Lemahuja.

»Dobro, milostljiva. Opoldne pridem k Vam,« je dejal.

»Pridite: dve uri ne bosta preveč, da se pomeniva do dobra,« je odgovorila vojvodinja in vstala.

Pobrskala je po svoji ročni torbici, izvlekla možno iz fine svilenе pletenine ter jo pomolila Alešu Lemahuju, rekoč z najnaravnejšim glasom:

»Nate, evo Vam nekaj za nadatek.«

Lemahu se je sključil v dve gubi, segel po možni in jo stisnil z roko.

Tisti hip pa se mu je iztrgal pritajen vzklik.

Gotovo se je morala zamešati v torbo kaka bucika...

In tista bucika ga je zbodla v dlan.

»Opoldne, ne pozabite,« je rekla vojvodinja obračaje se proti vratom, kakor da ni slišala Lemahujevega vzklika.

»Opoldne, milostljiva... Zanesite se name!« je rekel on.

Vojvodinja je zaprla vrata za seboj.

Lemahu je stal nekaj časa na mestu in počakal, da je odšla.

»Dobra kupčija,« je rekel sam pri sebi. »Ta dobra vojvodinja je manj strašna, nego sem si mislil. Res je kajpak, da me potrebuje... Ali sem zdaj vendar že enkrat na poti do sreče?... Sicer pa poglejmo, kaj je v možnji...«

Spet je segel v možnjo, ki jo je bil odložil na kamin — in spet je nehote vzkliknil.

»Prokleta bucika!« je zarenčal in zaklel prav po vojaško. »Naj vzame satan vse babe, ki trosijo svoje bucike povsod, kjer je treba in kjer ni!...«

(Nadaljevanje prih.)

Hišo z vrtno

v Gozdni ulici 15, Pobrežje, dam v najem. 1302

Kanarčka

prvovrstnega pevca, prodam s tičnico vred. Vprašati Sodna ulica 14 II, vrata 8. 1264

Kupim prvi brač.

Naslov v upravi »Večernika«. 1279

Oblščite naš pedikerski salon,

samo za Din 10.— osvežiti hočemo Vaše noge, odstraniti kurja očesa in urediti Vaše nohte brez vsakih bolečin.

Rata

Prazno sobo

oddam boljši gospodični ali gospodu. Kosarjeva ulica 38. 1300

zastopniki se sprejmejo

Davanje u eksploataciju Bukovičke banje u Arandjelovcu

Ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja putem ofertalne licitacije na dan 15. Juna 1931. g. izdavače u eksploataciju Bukovičku banju u Arandjelovcu, za 50 godina sa izvorima mineralne vode, kupatilima, instalacijama, zemljištem, zgradama, i svima pokretnostima po razpisanim uslovima.

Uslovi za izdavanje u eksploataciju mogu se dobiti u Ministarstvu socijalne politike i narodnog zdravlja po ceni od 50 dinara u Ekonomskom otkupu.

O. Br. 7122 od 29. Aprila 1931. g. Iz opšteg odlenja Ministarstva socijalne politike i narodnog zdravlja u Beogradu.

Žrebanje drž. razredne loterije

BANČNA POSLOVALNICA BEZJAK, Maribor, Gosposka 25.

Pri žrebanju drž. razr. loterije XXI. kola — V. razreda, dne 4. maja so bili izžrebani naslednji večji dobitki (za eventualne napake se ne odgovarja):

2 x Din 40.000.—: 26.261.
2 x Din 30.000.—: 97.897.
2 x Din 10.000.—: 338, 17.252, 25.991, 70.343, 72.651, 84.683.
2 x Din 4.000.—: 2647, 15.207, 25.834, 33.316, 36.409, 88.734, 89.723.
2 x Din 2.000.—: 3527, 4530, 7297, 8843, 9781, 9914, 12.440, 13.185, 13.929, 16.597, 17.703, 19.061, 19.787, 20.090, 24.680, 27.138, 35.878, 36.287, 37.412, 38.994, 39.561, 40.327, 42.334, 43.423, 47.979, 48.362, 52.118, 53.310, 53.375, 56.887, 58.702, 61.036, 62.182, 63.927, 71.116, 74.842, 76.194, 77.512, 79.061, 80.827, 81.643, 84.089, 84.863, 87.104, 88.491, 89.449, 95.261, 95.275, 95.310, 97.785, 98.438.
Prihodnje žrebanje dne 5. maja 1931.

Državna razredna loterija

Poročilo iz kolekture ANTON GOLEŽ, Maribor, Aleksandrova cesta 42. — Žrebanje 4. maja 1931. (Za event. tiskovne napake se ne odgovarja.)

2 x Din 40.000.—: 26.261.
2 x Din 30.000.—: 97.897.
2 x Din 10.000.—: 338, 17.252, 25.991, 70.343, 72.651, 84.683.
2 x Din 4.000.—: 2647, 15.207, 25.834, 33.316, 36.409, 88.734, 89.723.
2 x Din 2.000.—: 3527, 4530, 7297, 8843, 9781, 9914, 12.440, 13.185, 13.929, 16.597, 17.703, 19.061, 19.787, 20.090, 24.680, 27.138, 35.878, 36.287, 37.412, 38.994, 39.561, 40.327, 42.334, 43.423, 47.979, 48.362, 52.118, 53.310, 53.375, 56.887, 58.702, 61.036, 62.182, 63.927, 71.116, 74.842, 76.194, 77.512, 79.061, 80.827, 81.643, 84.089, 84.863, 87.104, 88.491, 89.449, 95.261, 95.275, 95.310, 97.785, 98.438.
Prihodnje žrebanje dne 5. maja 1931. 153